

Het laatste nieuws (1)

S.L. Kemme

M.I., RU Groningen

In deze rubriek zal regelmatig verslag worden gedaan van de recente ontwikkelingen rond het nieuwe leerplan wiskunde voor de onderbouw.

Op 23 en 24 januari startte de Commissie Onderbouw Wiskunde (v.h. 'Stuurgroep van der Blij') haar werkzaamheden met een 24-uurs conferentie.

De commissie bestaat uit 25 personen. De leden van de commissie zijn uitgenodigd op persoonlijke titel of vanuit één of andere instelling (OW&OC, SLO, CITO, inspectie, opleiding/nascholing, Ned. Ver. Wiskundeleraren, NVORWO, ministerie, Ped. Centra).

Het onderwijsveld is vertegenwoordigd door vier personen: uit het basisonderwijs, het LBO (2) en het VWO.

De staatssecretaris van onderwijs en wetenschappen, mevr. Ginjaar-Maas, vindt het dringend noodzakelijk dat op korte termijn een nieuw wiskundeprogramma wordt ontwikkeld voor MAVO en LBO en voor de eerste drie leerjaren HAVO en VWO. Het programma dient rekening te houden met een goede samenhang tussen de schooltypes onderling en dient een goede afstemming te hebben op de basisschool en het vervolgonderwijs. Bovendien dient het nieuwe programma ook meisjes voldoende kans op succes te bieden.

Daartoe verwacht ze tenminste:

- een advies voor een nieuw leerplan LBO, MAVO en de eerste drie jaren van HAVO en VWO;
- een advies op grond waarvan een nieuw examenprogramma wiskunde MAVO en LBO (C en D) kan worden opgesteld;
- het aangeven van aanpassingen in opleiding en nascholing van docenten om het nieuwe programma met succes te kunnen onderwijzen.

De Commissie Onderbouw Wiskunde heeft als taak een werkplan op te stellen om tot een dergelijke advisering te komen. Op basis van dit werkplan zal een werkgroep in het leven worden geroepen. Deze werkgroep bestaat voornamelijk uit SLO- en OW&OC-medewerkers en zal al in augustus 1987 aan de slag gaan met de ontwikkeling van het leerplan. In Nederland gebeurt dat gelukkig niet vanachter een bureau maar op basis van onderwijsexperimenten. De werkgroep zal aan de hand van uitgetest voorbeeldmateriaal een eerste opzet voor een leerplan formuleren in het voorjaar van 1990.

Gelukkig ligt er al het één en ander aan materiaal. De SLO heeft voor de eerste twee leerjaren pakketjes ontwikkeld en uitgeprobeerd rondom de verbanden-grafieken-functie-lijn, rondom voortgezet rekenen en rondom de meetkunde. Er ligt nog WISKIVON-materiaal. En de uitgevers hebben natuurlijk ook niet stil gezeten. Het moet dus mogelijk zijn om meteen in het volgende schooljaar op een aantal proefscholen te beginnen.

Er ligt een voorstel om vanaf augustus 1990 de tweede ronde experimenten te starten. In principe is daarvoor een open aanmelding waarbij de bovengrens van het aantal deelnemende scholen wordt bepaald door de praktische randvoorwaarden van nascholing. Ook zullen uitgevers worden uitgenodigd om in deze ronde met eigen experimenteel materiaal te werken. In het voorjaar van 1992 zal deze tweede ronde worden geëvalueerd. Dit leidt tot het definitieve rapport, zodat alle scholen in augustus 1992 met het nieuwe programma kunnen gaan werken. Het tijdschema is krap maar dit is vooral een gevolg van de randvoorwaarde, door de staatssecretaris gesteld, dat dit rapport in augustus 1992 op tafel moet liggen.

De gedachten gaan op dit ogenblik uit naar de huidige bestaande schooltypes, waarbij echter wel rekening wordt gehouden met de bestaande ideeën over basisvorming wiskunde. Ruwweg wordt daarbij gedacht aan drie stromen:

- LBO/MAVO-leerlingen die nu wiskunde na twee jaar laten vallen;
- LBO/MAVO-leerlingen die wiskunde C/D examen doen;
- onderbouw HAVO/VWO-leerlingen.

Veel meer duidelijkheid is er op dit ogenblik niet. Een aantal fundamentele vragen ligt nog open. Zoals:

- Dient er één gemeenschappelijk programma te komen voor LBO-MAVO-HAVO-VWO voor het eerste leerjaar, de eerste twee jaren of zelfs de eerste drie jaren?
- Is het verstandig om delen uit het basisschoolprogramma over te hevelen? Zo ja, welke?
- Is het gewenst om de wiskunde-programma's voor de laatste twee stromen af te leiden uit de eindtermen voor de basisvorming en de begin-termen van bovenbouwen VWO/HAVO en lang MBO?

Eén ding is echter wel duidelijk: de klus is aanzienlijk veel moeilijker dan de voorgaande HEWET- en HAWEX-klussen en moet bovendien in een nog kortere tijd geklaard worden.